

AgEcon SEARCH
RESEARCH IN AGRICULTURAL & APPLIED ECONOMICS

The World's Largest Open Access Agricultural & Applied Economics Digital Library

This document is discoverable and free to researchers across the globe due to the work of AgEcon Search.

Help ensure our sustainability.

Give to AgEcon Search

AgEcon Search

<http://ageconsearch.umn.edu>

aesearch@umn.edu

*Papers downloaded from **AgEcon Search** may be used for non-commercial purposes and personal study only. No other use, including posting to another Internet site, is permitted without permission from the copyright owner (not AgEcon Search), or as allowed under the provisions of Fair Use, U.S. Copyright Act, Title 17 U.S.C.*

Монографија
**„РАЗВОЈ ТРЖИШНЕ ПРОИЗВОДЊЕ У ПОЉОПРИВРЕДИ
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ“**

Аутор:
Доц. др Симо Стевановић,
Пољопривредни факултет Универзитета у Београду

Монографија др Сима Стевановића под насловом »Развој тржишне производње у пољопривреди Републике Србије«, поред уводног дела и закључака, изложена је у четири обимна аналитичка поглавља, на укупно 220 страна. По садржају, начину излагања материје, квалитету и пластичности илустрација, оригиналном приступу, актуелности и значају проблематике за развој пољопривреде, испуњава све услове да буде публикована. Објављивање ове монографије ће представљати издавачко освежење у аграрноекономској литератури, јер до сада није било монографске обраде која на овако свеобухватан и мултидисциплинаран начин разматра специфичну проблематику дугорочног развоја тржишне производње у пољопривреди.

Научна и друштвена оправданост истраживања ове тематике произилази из крупних промена у развоју пољопривреде и њене тржишности, под утицајем укупног привредног развоја, испољених рецесивних тенденција и насталих противречја развоја крајем протеклог и почетком овог века, као и неопходности сагледавања одређених специфичности у развоју пољопривреде под утицајем привредно-системских, економских и еколошких детерминанти. Због свега тога, постоји потреба добијања актуелних научних сазнања о тенденцијама и чиниоцима развоја тржишне производње и раста дохотка у пољопривреди у новим економским условима привређивања у процесу транзиције и измењеном унутрашњем и спољашњем тржишном окружењу.

У монографији је истраживан развој укупне и тржишне производње у пољопривреди Републике Србије у тридесетогодишњем периоду 1976-2007. године. Кроз целу монографију је доследно примењен методолошки поступак, који подразумева четири угла аналитичког посматрања, и то: (1) анализа дугогодишњих кретања производње, (2) диференцирање општина према степену тржишности или обиму производње, (3) утицај демографских промена на тржишност и (4) узајамност степена тржишности производње и народног дохотка. Извршена је свеобухватна компаративна и економетријска анализа утицаја макро производних фактора на развој тржишне производње. Утврђено је да непољопривредни сектор представља фактор стварања и

ширења тржишта аграрних роба, преко раста народног дохотка као битног чиниоца подстицања раста пољопривредне производње и развоја укупног аграрног сектора на тржишним основама.

Централно место у монографији заузима разматрање фактора тржишности важнијих биљних и сточарских производа. Резултати истраживања указују да се у ратарској производњи остварује релативно висока тржишност производње код свих анализираних култура. Повећање тржишности производње доприноси повећању економских ефеката у пољопривреди. Тржишност производње индустријских култура долази до изражаја на два начина, кроз повећање обима укупне производње који је у целости тржишни, и на бази раста понуде прехранбених производа. Утврђено је да на степен тржишности поврћа у високом степену утичу регионалне специфичности компаративних природних услова, као и традиционалност саме производње. Тржишност производње у воћарству и виноградарству у високом степену одређују регионална обележја и позитивне промене у примени техничко-технолошких достигнућа. Ове производње, имају све значајнији утицај на запосленост, продуктивност и доходак земљорадничких газдинстава. У посебном поглављу проучавани су фактори раста тржишности производње важнијих врста сточарских производа. Утврђено је да се повећава заступљеност високопродуктивних начина производње меса који се остварују на примени савремених достигнућа науке и технике. Учешће говеђег и свињског меса има тенденцију опадања у укупној потрошњи меса са растом степена укупне тржишности меса.

На крају, у посебном поглављу под насловом „Стратегија развоја тржишне производње у пољопривреди“ разматрају се (1) специфичности развоја тржишне пољопривредне производње, (2) услови за развој пољопривреде у Републици Србији, (3) неопходност успостављања тржишне производње, и (4) будући развој тржишности биљне и сточарске производње. У том контексту су предложене системске и мере аграрне политике у функцији усклађивања развоја тржишне производње у пољопривреди Републике Србије, посебно имајући у виду економске могућности заштите природних ресурса у функцији усмеравања одрживог развоја тржишне производње аграрног сектора у целини, односно, постизање и одржавање оног обима и структуре производње који се темељи на оптималној равнотежи економских и еколошких принципа. Овде се констатује да заштита и коришћење земљишта имају кључну улогу у стварању трајних услова за примену метода одрживог развоја пољопривреде и раста производње квалитетних аграрних роба.

Може се закључити да је у овој монографији успешно изучавана веома значајна, актуелна и до сада недовољно истраживана тема, обухватањем битних фактора и сегмената развоја тржишне производње у пољопривреди

Републике Србије. На основу презентираних емпиријске фактографије и примењених досадашњих теоријских сазнања, утврђени су не само проблеми него и законите тенденције и чиниоци развоја тржишне производње. На основу приказаних резултата истраживања, темељно извршене квантитативне и квалитативне анализе и примењене савремене методологије, монографија др Сима Стевановића под називом »Развој тржишне производње у пољопривреди Републике Србије« представља значајан прилог научној агроекономској литератури.

Београд, 20.03.2010. год.

Проф. др Милан Р. Милановић
Мегатренд универзитет, Београд